

Lapse tervise juhendi käsitus

Töörühma protokoll nr.

kuupäev	04. oktoober 2018 kl 14.00 – 16.15
Koht	Tallinn
Osalejad	Töörühm: Anne Minka, Mari Laan, Pille Andresson, Tiina Käi, Reet Laidoja, Külli Friedemann, Sirje Sammul (veebi teel), Helina Pedak (veebi teel). Kutsutud: Matis Märtsen. Sekretariaat: Maarja Karu, Liisa Saare.
Puudujad	Siret Läänelaid, Tiina Tõemets, Liis Toome, Sirje Sammul, Katrin Poom, Marit Kuusk, Triinu Tänavsuu, Irma Nool, Kai Teeäär, Katrin Kippar, Heli Grünberg, Vivian Arusaar, Riin Naestema, Le Vallikivi, Sirje Kövermägi, Marje Oona.
Juhatajad	Ulla Raid, Anne Minka
Protokollija	Mare Toompuu
Päevakord:	<ol style="list-style-type: none">1. Huvide deklareerimine ja töörühma otsustusvõime kinnitamine.2. Lastekirurgidega seonduvate teemade arutelu (dr Märtsen).3. Rakenduskava ja edasised tegevused.
Vastuvõetud otsused:	
Peamised arutelu teemad ja edasised tegevused	<p>Huvide deklareerimine ja töörühma otsustusvõime kinnitamine Huvide deklaratsioonid on üle vaadatud, meetmete kasutamine ei ole vajalik. Kohal on 8 töörühma liiget, mistõttu ei ole koosolekul kvoorumi ja soovitusi ei saa kinnitada.</p> <p>Lastekirurgidega seonduvate teemade arutelu Ravijuhendi teemadega seonduvalt tõstatus töörühmal küsimused, mistõttu kaasati koosolekule lastekirurgide esindaja.</p> <p>L. Saare – hemangioomide kohta ei ole eriti häid ravijuhendeid, fimooosi kohta oli Kanada uroloogide juhend. Soomlastel pt juhend, Kanada omal vanused erinevad.</p> <p>M. Karu – head juhendid on olemas krüptorhismi kohta Ameerika uroloogide seltsi poolt ja need kattuvad Eesti uroloogide seisukohtadega.</p> <p>M. Märtseni sõnul poistel hindab genitaalidega seonduvat perearst. Ta ei pea iga kuu hindama, piisab kui hindab esimestel kuudel. Sobivaim aeg lõikusele jõudmiseks, on vaadata last 6. kuul. Kui patsiendil on fimooos, siis ei saa olla hüpospaadiat. Kui on hüpospaadia, siis saadetakse kirurgile kes tegeleb</p>

patsiendiga edasi. Enne 7. eluaastat ei ole fimoosiga vaja kuhugile saata kui just urineerimise takistust ei ole. Kui on kahepoolne 1 kuu vanuselt, kui kumbagi testist ei palpeeri, võiks kohe sattuda lastearsti vastuvõtule, et selgeks teha kas tüdruk või poiss. Lastearst võiks uurida, samuti endokrinoloog.

M. Laane sõnul on siiani lastearstid seda teinud. Kui sünnitusmajas avastavad, siis seal tehakse.

M. Märtsoni sõnul – kui ei ole allatoodav ja ei püsi, siis on krüptorhism. 1. eluaasta jooksul peab tegema, siis jõuab probleemid lahendada. 3. elukuul vaadata ja siis suunata, ja kui peale seda langeb alla, siis jääb lõikus ära. Kui 3. elukuul jääb vaatamata, siis tuleb järgmisel korral vaadata. Vesisonga ei pea otsima kõigil 3. a ja selle võib juhendis 3. eluaasta juurest välja võtta. Juhendis 6.-7. a võib jääda, pärast enam ei pea uurima. Fimoos ja testiste langemine on selleks ajaks ära lahendatud.

Suured gefaalhematoomid imenduvad 6-8 nädalal, ei punkteerita. Hemangioomi osas peab kokku leppima mis suuruse ja lokaliseerimisega ja kuhu siis edasi saata.

Lonkamise küsimus - 2. eluaastal hinnata kõnnakut lonkamise suhtes. Nabasong - enne 2. eluaastat ei opereerita, vahemik on enne kooli 5. eluaastani, et saaks enne kooli korda. Võiks 5. eluaastal kontrollida. **Nabasong ei vaja kirurgilist ravi enne 5. eluaastat.**

Sakraalpiirkonna düsrafism 12 kuud. Küsida neuroloogidelt üle, kas nad on nõus vaatama. Kirjandusest vaadata, mida peab kindlalt jälgima, keda ja millal saata.

Madal tallavõlv ei ole ortopeedile suunamise alus, iseasi kui on kaebused (valud). o ja x jalgsus peaks 2. eluaastal vaatama. **O-jalgsus siis peaks tagasi minema, kui suureneb või on ebasümmeetriline, siis peaks minema lasteortopeedile. Koolimineku eaks peaks minema x-jalgsuseks. X-jalgsusega, kui on sümmeetriline, ei vaja ortopeedi konsultatsiooni.**

Lülisammas 3. eluaastal vaadata. **Lülisamba skolioosi ja rühihäired saata ortopeedile.** 3. eluaasta ja puberteet on need kaks kriteeriumit, millal peaks kindlasti jälgima.

Skolioosi kriteeriumid küsib dr Märtsoni paari nädala jooksul ja edastab töörühmale.

Rakenduskava ja edasised tegevused.

U. Raid tegi lühiülevaate planeeritavatest rakendustegevustest. Juhendiga seotud koolitused saavad olema e-koolitused, see on jätkusuutlikum.

K. Friedemanni sõnul tuleb käesolev juhend PKS-ga sünkroonida. Juhendi rakendamiseks:

1. Eriarsti vaates on vahendid tagatud ja hinnangut ei ole vaja läbi viia

	<p>2. Esmatasandil juhendi rakendamiseks viib hinnangu läbi haigekassa koostöös Eesti Perearstide Seltsiga. Haigekassa hindab lisakulu.</p> <p>3. Haigekassa kutsub kokku juhendi integreerimiseks PKS i töögrupi, osalejaks Eesti Perearstide Selts, Sotsiaalministeerium ja haigekassa.</p> <p>U. Raidi sõnul oleks see 2019. a teema.</p> <p>K. Friedemanni sõnul 2020. a hakkab rahaliselt mõjutama – osaliselt on vahendid olemas ja osaliselt ei ole, osad hindamisinstrumendid – kes ostab jms, selle osas on vaja selgust.</p> <p>Töörühmas tõstatus kollasuse teema. Lepiti kokku, et Pille saadab bilirubiini juhendi Ullale.</p>
Järgmiste koosolekute ajad	Järgmine koosolek pakutakse Doodle kaudu.
	Protokollija: Mare Toompuu Juhataja: Ulla Raid ja Anne Minka